

2025

**ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ
ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ НА ОБЩИНА
ГАБРОВО**

Съдържание

1	Цели на плана.....	5
2	Обхват.....	5
3	Описание на ситуацията	5
4	Приети условия за планиране	9
5	Последователност на действията.....	9
5.1	Осъществяване на стратегии за намаляване на последствията от сеизмичния риск 9	
5.2	Оперативна готовност.....	10
5.3	Ред за активиране на плана	12
5.4	Предупреждение и оповестяване.....	13
5.5	Определяне на НАВР	16
5.6	Изпълнение на НАВР.....	18
5.6.1	Защита и активиране на екипите от ЕСС	18
5.6.2	Защита на населението.....	19
5.6.3	НАВР за ограничаване възникнали аварии в следствие на земетресението	20
5.6.4	НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура ...	21
5.6.5	Защита на селскостопанските животни	21
5.6.6	Индивидуални средства за защита	22
5.7	Изпълнение на дейности по възстановяване	22
5.7.1	Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони.....	22
5.7.2	Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост	23
5.7.3	Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги	23
5.7.4	Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие	24
6	Организация и разпределение на отговорностите.....	25
7	Ръководство и координация	31
8	Събиране и обмен на информация за бедствието	34
9	Комуникации.....	34
10	Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана	34
11	Отговорни органи и връзки.....	35
12	Приложения.....	36

СЪКРАЩЕНИЯ

БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БЧК	Български Червен кръст
ГДПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДН	Директива за наводненията
ДРБУ	Дунавски район за басейново управление
ДФ	Доброволно формирование
ЕСС	Единна спасителна система
ЗБ	Защита при бедствия
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
ИА	Изпълнителна агенция
КИ	Критична инфраструктура
КПП	Контролно-пропускателен пункт
ЛСО	Локални системи за оповестяване
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МС	Министерски съвет
НАВР	Неотложни аварийно-възстановителни работи
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НОЦ	Национален оперативен център
НЦЗПБ	Национален център по заразни и паразитни болест
НЦРРЗ	Национален център по радиобиология и радиационна защита
ОБСНРБ	Общинския съвет за намаляване риска от бедствия
ОД	Областна дирекция
ОДЦ	Оперативно-дежурни центрове
ОДЧ	Оперативно-дежурни части
ОПУ	Областно пътно управление
ОС	Областен съвет
ОСЗНРБ	Общински съвет за намаляване на риска от бедствия
ОЦ	Оперативен център
ПСС	Планинска спасителна служба
ПУРН	План за управление на риска от наводнения Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
РДПБЗН	
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РПУ	Районно полицейско управление
РСПБЗН	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
РУ	Районно управление
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
СНРБ	Съвет за намаляване на риска от бедствия
СРПО	Система за ранно предупреждение и оповестяване

СРПОБ	Системата за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
ЮЛ	Юридическо лице

1 Цели на плана

Разработването на настоящия план има за цел:

1. Определяне на дейности по организация и координация на общинско ниво за ефективно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение;
2. Осигуряване на ефективна координация за взаимодействие между общината, органите на изпълнителната власт и частите на единната спасителна система за своевременно реагиране при земетресение;
3. Определяне на задълженията и отговорностите на всеки от участниците в дейностите по ръководство, координация, осъществяване на спасителни дейности за овладяване и ограничаване на последствията от земетресението;
4. Осигуряване защитата на живота и здравето на населението и членовете на екипите, участващи в аварийно-спасителните дейности.

2 Обхват

Планът за защита при земетресение се разработва за защита на живота и здравето на населението, опазване на околната среда и обектите от критичната инфраструктура при възникване на земетресение на територията на община Габрово.

Планът обхваща планиране на действията и задачите, които е необходимо да бъдат изпълнени от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и частите на ЕСС с цел ефективно реагиране.

Планирането и осъществяването на действията и задачите следва да бъдат в съответствие с изискванията и предвижданията на планови документи от по-високо ниво, както и на нормативни документи в съотносимите им части.

Предвидените части от ЕСС, които ще вземат участие при провеждане на мероприятия за защита на населението са - областни и общински структури на МВР, МЗ и БЧК.

Настоящият план е предназначен да се използва в случаите, когато са изпълнени критериите за въвеждането му, както и при провеждане на учения и тренировки.

3 Описание на ситуацията

Сеизмичните въздействия оказват особено големи по размер негативни последици - жертви и пострадали сред населението, материални щети. Основна характеристика на това въздействие е неговата непредвидимост, както по отношение на времето и мястото, в което може да се прояви, така и по отношение на силата му.

Сеизмичната опасност (seismic hazard) може да се дефинира като процес или физическо явление, свързано с реализацията на земетресение, което може да доведе до загуба на живот, нараняване или други въздействия върху здравето на човека, имуществени щети, социални и икономически сътресения и увреждане на околната среда.

Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но усилията за управление и намаляване на сеизмичния риск са съществени.

Вероятностният подход оценява вероятността земното движение да превиши дадено ниво вследствие на земетресение за определен период от време. Анализът на сеизмичната опасност е свързан с оценката на земните движения на дадена площадка вследствие на множество от сеизмични сценарии.

Област Габрово попада в периферията на Североизточен сеизмичен район на Горнооряховската сеизмична зона, една от осемте сеизмични зони в страната. Характеризира се с малък брой реализирани земетресения, които са относително плитки и се генерират в дълбочинен интервал – $H = 5 - 15$ км. Най-силното земетресение в тази зона е регистрирано през 1913 год. и е с $M = 7,0$ и интензитет IX- X степен. Най-големи разрушения е имало в района на Горна Оряховица, Велико Търново и околните села. Предполаганото направление на разломяване е север североизток – юг югозапад. Второто по сила земетресение в зоната е регистрирано през 1986 год. с $M = 5,1$ и $M = 5,7$ локализирано в района на гр. Стражица и се характеризира с продължителни афтершокови поредици (последващи затихващи трусове).

През февруари 2009 е регистрирано земетресение с $M = 3,8$ по Рихтер и с епицентър 10 км северозападно от вр. „Шипка“ и 16 км югозападно от центъра на Габрово – т.е. в района на свлачището на м. „Узана“ в посока хижа „Хлебна“ или на 5 км южно от опашката на яз. „Христо Смирненски“. Дълбочина на хипоцентъра - 2 км. Въз основа на измервания, осъществени чрез акселерометър, поставен след това земетресение и отчитащ движението на земните пластове чрез глобална система за позициониране и използването на резултатите за целите на геодинамични изследвания в района на Габрово, е изведена потенциална възможност за земетресение в област Габрово с магнитуд до 6.0 степен по скалата на Рихтер и очаквано въздействие върху земната повърхност до 8.0 степен по скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник.

По отношение на сеизмичната уязвимост се оценяват въздействията върху сградния фонд, транспортна инфраструктура, техническа инфраструктура за питейна и отпадъчна вода, за газоснабдяване, за електроснабдяване и съответните нива на повреди.

Съгласно данните от Националното преброяване на населението през 2021 г., жилищните сгради в общината са 16 688 бр. Към момента данни за използването са публикувани за жилищата в общината, които са общо 39 651. 77,5% от жилищата се намират в гр. Габрово, като 66,7% от тях са постоянно обитатели, а 31,8% са необитатели.

Около 70% от жилищните сгради в общината са на възраст над 60 години и съответно не отговарят на съвременните конструктивни антисеизмични стандарти. Предвид данните, може да се направи предположение, че сградите, строени до 1959 г. (49,6% от всички сгради в общината) са в голямата си част в селата, едноетажни, с конструкция различна от стоманобетонна, както и в гр. Габрово, едно- до триетажни с конструкции Тухлена с гредоред, без стоманобетон, Тухлена с бетонна плоча и от Кирпич.

Основните първокласни пътища, преминаващи през територията на общината - Път I-5 (E-85) осигуряват връзките по оста „изток – запад“, както и връзките по оста „север-юг“ и големите икономически градски центрове в Северна и Южна България.

Път I-5 (E-85) осигурява връзките на общината с първокласен път I-4 (E-772) - основната пътна артерия по оста „изток – запад“, както и връзките по оста „север-юг“ и големите икономически градски центрове в Северна и Южна България. България. През 2020 г. е завършен и пуснат в експлоатация обходния път на гр. Габрово – запад с дължина 23 километра. Път II- 44 свързва гр. Габрово с гр. Севлиево, както и с първокласен път I-4 (E-772). Път III- 552 осъществява връзките с гр. Трявна.

Потенциална опасност при силно земетресение представлява пропукване или разрушаване на стената на язовир „Христо Смирненски“, които би предизвикало катастрофално наводнение по поречието на река Паничарка и река Янтра, обхващащо и територията на гр. Габрово – части от Южна промишлена зона, централна градска част и части от път I-5 (E-85).

Силно земетресение може да увреди и други обекти от критичната инфраструктура, вкл. пречиствателни станции за питейни води („Киселчова могила“ и „Малуша“), инфраструктура за газоснабдяване и топлоснабдяване, електропроводи и електроснабдяване, аварии в промишлени предприятия.

Въз основа на така очертаните дадености, магнитудни интервали и отчитайки известните характеристики и структурни особености на сеизмичните зони, Планът за защита при бедствия на област Габрово определя за територията на община Габрово възможни райони със следните сеизмични интензивности:

- с интензивност (I_0) от IV-VI степен – обхваща района на гр. Габрово, с. Велковци, с. Стомонеци, с. Дебел Дял, с. Камешица, с. Яворец;
- с интензивност (I_0) от VI- VII степен – обхваща района на с. Лесичарка, с. Боженци, кв. Ябълка, кв. Бичкия и с. Донино;
- с интензивност (I_0) от VII-VIII степен – обхваща района на кметства Здравковец и Козирог.

Разгледан е сценарий на възникнало земетресение с епицентър на територията на община Горна Оряховица и интензивност 5,8 степен по скалата на Рихтер, с нанесени материални щети и наличие на пострадали в с. Здравковец, Козирог, Влайчовци, Живково, Бялково, Парчовци, Сейковци, Спанци и Шипчени от община Габрово.

Населението в района на интензивност VI- VII степен – обхваща района на с. Лесичарка, с. Боженци, кв. Ябълка, кв. Бичкия и с. Донино е над 100 души (без кварталите Ябълка и Бичкия), а в района с интензивност VII-VIII степен – обхваща района на кметства Здравковец и Козирог – 83 души.

При така очертаващата се сеизмична прогноза на територията на землищата тежките повреди и разрушенията могат да достигнат около 30-40 %. Сградите с конструкция, отговаряща на противосеизмичните изисквания получават малки пропуквания в неносещи стени, пукнатини в комините или срутване на част от тях. Сградите с конструкции Тухлена със стоманобетонна плоча, Тухлена с гредоред получават повреди

като срутване на комините, големи пукнатини в стените, някои от тях могат да получат частични обрушвания. Голям брой от сградите от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от тях се срутват. Това води до оставане на част от населението без подслон и съответна нужда от настаняване и осигуряване на основни нужди. Възможно е и наличие на леко до средно пострадали, както и безвъзвратни загуби на човешки живот в зависимост от часа на възникване на земетресението.

Дебитът и нивото на водоизточниците може да се промени, а поради аварииране на налични стари и амортизирани водопроводни мрежи е възможно продължително прекъсване на водоподаването за отделни населени места.

С висока степен на вероятност част от населението ще остане без електрозахранване за продължителен период от време поради увреди по електрически стълбове за ниско напрежение, захранващи отделни сгради.

Не се очаква разрушаване на бензинопроводите и газопроводите в бензиностанциите и газ станциите, тъй като връзките между тях са гъвкави и позволяват поемането на значителни деформации на земната кора. Подземните резервоари са защитени от монолитно легло от бетон в което са монтирани, което е оразмерено на напрежение над 30 кРа.

Поради получени пропуквания и нарушаване на технологични процеси в част от фирмите е възможно възникване на пожари и взривове, а в други – локално обгазяване с опасни химически вещества. Възможно е възникване на локални наводнения от пропукване на бентове и диги на язовири.

Поради наличието на немалък брой свлачища в района е възможно тяхното активизиране/поява на нови и поява на пукнатини в почвата и малки срутвания на стръмните наклонени почви и улични платна, с което ще бъде нарушен автомобилният и транспорт. Възможно е и възникване на ограничени срутвания край пътища и реки, появата на пукнатини в почвата и асфалта.

Възможно е възникване на отделни битови пожари в зависимост от деня, часа и сезона на възникване на земетресението.

В случай на разрушения в животновъдни обекти и в зависимост от сезона на възникване на земетресението може да се очаква повишен обем на ветеринарно-санитарни и екарисажни работи, както и клане на животни по необходимост.

Ще възникнат нарушения в съобщителната система (особено в първите часове на бедствието).

Ще се увеличи броя на хората, нуждаещи се от първа долекарска помощ, лекарска и специализирана медицинска помощ, вкл. хора с необходимост от провеждане на медицински процедури по график, вкл. диализа, лъче- и химиотерапия и др.

Повишава се вероятността от увеличаване на кражбите и мародерствата в засегнатите райони.

В районите на общината с по-ниска интензивност на земетресението се очакват ограничени поражения върху постройки, изградени от кирпич, камък, тухли – пукнатини в мазилки, пукнати до частично разрушени комини. Ще възникнат нарушения в съобщителната система (особено в първите часове на бедствието), аварирание на налични стари и амортизирани водопроводни мрежи.

4 Приети условия за планиране

За целите на планирането е прието, че в резултат на възникване на земетресение с интензивност над 5 степен по скалата на Рихтер на територията на община Габрово ще възникне бедствена ситуация, свързана с:

- разрушения на сгради – основно едно и двуетажни, изградени от кирпич, камък, тухли без стоманобетонна конструкция;
- потенциален ограничен брой затиснати хора в нискоетажни постройки в селата и в гр. Габрово/квартали;
- възникнали битови пожари, причинени от отоплителни уреди или работещи електроуреди;
- нарушени съобщителни връзки – мобилни и стационарни;
- прекъснато електрозахранване в градски райони и отделни сгради;
- прекъснато водоподаване поради прекъснати/повредени водопроводи;
- нужда от оказване на медицинска помощ на място на затрупани и/или ранени хора от падащи сградни елементи, съоръжения, предмети;
- нарушена транспортна инфраструктура поради нарушено пътно покритие, активизирани или възникнали свлачища и срутища;
- нужда от настаняване на хора, чиито жилища са разрушени или са станали необитаеми;
- нужда от осигуряване на приоритетно медицинско обслужване на хора с необходимост от провеждане на медицински процедури по график, вкл. диализа, лъче- и химиотерапия и др.

В зависимост от интензитета на земетресението и нанесените поражения е възможно възникване на необходимост Общинският щаб да потърси помощ за провеждане на СНАВР от Областния щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия. СНАВР се осъществяват с ресурсите на териториалните структури на министерства и дружества, вкл. РСПБЗН Габрово, „ВиК“ ООД - Габрово, Електроснабдяване, подразделения на телекомуникационни компании, ОПУ Габрово, фирми, с които общината има сключени договори за изпълнение на дейности при бедствия.

Основните усилия се насочват в най-тежко пострадалите населени места в община Габрово.

5 Последователност на действията

5.1 Осъществяване на стратегии за намаляване на последствията от сеизмичния риск

Основните стратегии за намаляване на последствията от сеизмичния риск включват:

- Гарантиране на строителство, съобразено със сеизмичната опасност – антисеизмично строителство, което ще доведе до намаляване на човешките жертви и икономическите загуби;
- Разработване на сценарии за вероятните последствия от силни земетресения за всички урбанизирани територии – установяване на най-уязвимите места и предприемане на допълнителни мерки, при необходимост;
- Повишаване готовността за посрещане последиците от силни земетресения – превантивни мерки, обучение на населението, адекватно планиране на спасителните дейности, планирано разпределение на отговорности и др.;
- Функциониращи системи за ранно предупреждение;
- Ефективно градоустройствено планиране, съобразено с природните особености и наличното устройство на населеното място;
- Ефективна система за застраховане – собствеността е не само право, но и задължение.

С оглед възрастта на сградния фонд на територията на общината една от най-важните стратегии за намаляване на последствията от силно земетресение е изготвянето на обследвания и осигуряване на експертиза за състоянието на обекти и съоръжения на територията на община Габрово. Следва да бъде направено **приоритизиране за съответните обществени и частни сгради и съоръжения, за които трябва да бъде осигурена подобна експертиза**. По отношение на публичната инфраструктура и обществения сграден фонд такива обследвания на състоянието следва да бъдат изготвени за **обекти и съоръжения от критичната инфраструктура**, имащи отражение върху дейността на общината. Списък с обекти и съоръжения на критичната инфраструктура на територията на община Габрово е представен в Приложение №1.

С оглед данните за висок дял на необитаеми жилища на територията на община Габрово – по данни от НСИ¹ близо 1/3 от жилищата в гр. Габрово са необитаеми (9 771), а в селата този дял е 18%, следва да се **локализируют жилищни сгради, преимуществено на три и повече етажа, в които по-голямата част от жилищата са постоянно обитаеми**. Тази информация следва да може да бъде използвана за **приоритизиране на обектите, за които при необходимост за бъдат извършвани спешните СНАВР**. Съответно подобно наблюдение следва да бъде извършено и за жилищата в селата, като се има предвид, че като жилища за сезонно или ваканционно пребиваване са 50% от всички селски жилища. Приоритизираните в следствие на тази локализация сгради следва да бъдат гарантирано включени приоритетно и в дейностите по обучение на населението за реакция при земетресение.

5.2 Оперативна готовност

Поддържането на оперативна готовност за реагиране при земетресение включва:

- сформирание и поддържане на аварийни екипи от ЕСС за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- осигуряване на средства за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

¹ Национално преброяване на населението, 2021 г.

- периодично актуализиране на плановете на обектите по чл. 36 от ЗЗБ подлежащи на контрол, с цел създаване на организация за действие при възникване на земетресение;
- периодично актуализиране на Специализирания план защита при земетресение на община Габрово;
- обучение на лицата, определени за действие по плановете за защита при бедствия на сгради за обществено обслужване и провеждане на учения и тренировки по прилагането им;
- провеждане на общински учения по усвояване на общинския план за защита при бедствия от общините, юридическите лица (еднолични търговци) и населението;
- информиране на населението по важни въпроси, свързани с начините на поведение и действие при възникване на земетресение.

Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението

За поддържане на оперативна готовност, екипите от ЕСС участват в провеждане на тренировки и учения. Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране при земетресение.

Оперативната готовност се поддържа чрез планирани тренировки и учения за усвояване на плана за ЗБ съвместно с Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ.

Обучението се извършва чрез планирани тренировки, семинари и ролеви занятия.

Отговорни длъжностни лица от Общинска администрация за организиране и провеждане на обучението са Кметът на община Габрово, Председател на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия и Секретаря на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия.

Планираните учения и тренировки се провеждат по заповед на Кмета на община Габрово.

При провеждане на учения е целесъобразно да участват представители на различни нива на управление от общинската администрация, кметове на кметства и кметските наместници, организации и ведомства, изпълняващи функции свързани със защитата на населението при бедствия и аварии.

Обучението на населението за защита при земетресение се извършва въз основа предвижданията на Национална програма за намаляване на риска от бедствия², която предвижда провеждане на разяснителни кампании сред населението/ информационни дни/ състезания/ конкурси, свързани със защита при бедствия за деца, насърчаване на обучението в системата на предучилищното и училищното образование, и в системата на

² Национална програма за намаляване на риска от бедствия за периода 2021-2024

висшето образование, изграждане и използване на центрове за обучение на населението за действия при бедствия.

Поддържането на постоянната оперативна готовност от екипите на РДПБЗН е комплекс от дейности за осъществяване на непрекъснат сменен режим, провеждане на професионална подготовка и поддържане в изправност и окомплектованост на пожарната и спасителната техника, оборудването, средствата за свръзка, сградния фонд и външния район на РДПБЗН- Габрово от държавните служители, работещи на смени.

Време за привеждане в готовност

Оперативният дежурен в Община Габрово поддържа постоянна връзка и обмен на информацията за възникналата обстановка с дежурните от ОЦ на РДПБЗН, ОД на МВР, „ВиК“ ООД – Габрово. Всички те поддържащи постоянна оперативна готовност и работещи на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на останалите структури е, съответно:

- в работно време е Ч+20 минути;
- в извън работно време - Ч+60 минути.

При необходимост се оборудва изнесен пункт за управление (ПУ) или се организира подвижен такъв, вкл. изпращане на оперативна група за непосредствено ръководство на СНАВР. Това се налага поради обичайно обширния териториален обхват на земетресението, големите разрушения и щети, които могат да се получат при него и необходимостта от непосредствено ръководство на дейностите в най-силно засегнатите участъци или обекти, както и своевременно осигуряване на информация за хода на СНАВР и нуждите.

Планът се поддържа в активно състояние с оглед създаване оптимална организация за:

- изпълнение на дейности по намаляване на риска;
- обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението;
- осигуряване защитата на населението.

5.3 Ред за активиране на плана

Планът се активира от председателя на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ.

Режим "бедствено положение" се обявя със заповед на Кмета по предварително утвърдена схема, чрез оперативния дежурен в Община Габрово или на Областния управител по смисъла и изискванията на ЗЗБ при земетресение, в резултат на което са настъпили:

- загуба на човешки живот, и/или
- увреждане на здравето на хората, и/или
- значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
- значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

С обявяването се въвежда в изпълнение настоящия план за защита при земетресение с всички произтичащи от това процедури за изпълнение.

Кметът на общината обявява със заповед "бедствено положение" за цялата територия на общината или за част от нея. Заповедта влиза в сила незабавно и се разгласява чрез средствата за масово осведомяване. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на Министъра на вътрешните работи.

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили за основание за обявяването му със заповед на кмета.

Началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие е не повече от 30 дни от датата на обявяването му. При необходимост срокът на действие може да бъде удължен след съгласуване с областния управител. При възникване на бедствена ситуация на територията на общината, спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от кмета на общината с подчинените органи за управление, сили и средства и придадените усиления.

Когато районът на бедствието обхваща територията на две и повече общини, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от областния управител.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия изпълнява своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от Областния управител.

5.4 Предупреждение и оповестяване

Ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на единната спасителна система

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на съставните части на ЕСС се извършва съгласно Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност³.

Информация за епицентъра и магнитута на възникнало земетресение, което засяга и територията на област Габрово се получава от Националната Оперативна Телеметрична система за Сеизмологична Информация /НОТССИ/ при Геофизичния институт към БАН. Обстоятелствена информация за настъпилото бедствие постъпва в ОЦ на РДПБЗН – Габрово от НОЦ на ГДПБЗН – МВР. За начало на оповестяването на органите за управление при силно земетресение се счита времето на затихване на силния земен трясък.

При постъпване на данни за възникнало земетресение, дежурните в Оперативен център (ОЦ) на РДПБЗН - Габрово, Оперативен дежурен на ОД на МВР и Оперативен

³ Приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г., обн., ДВ, бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 9.03.2012 г., последно изм., бр. 47 от 24.06.2022 г., в сила от 24.06.2022 г.

дежурен в Община Габрово обменят помежду си информация за силата на труса, епицентъра, има ли пострадали и други.

ОЦ на РДПБЗН – Габрово извършва следното:

- оперативният дежурен уведомява Директора на РДПБЗН – Габрово и докладва на ОД в НОЦ на ГДПБЗН – МВР;
- уведомява компетентните съставни части на Единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура;
- уведомява органите на изпълнителната власт, чрез оперативните дежурни в Община Габрово, за предприетите действия;
- при необходимост включва допълнителни сили и средства от състава на ЕСС по разпореждане на ръководителя на операциите или кмета на общината.

Отговорните органи за действие, респ. Кметът на община Габрово, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране и при необходимост издава заповед за обявяване на бедствено положение.

Със свое разпореждане, кмета на община Габрово може да поиска оповестяване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и екипа за комуникации при бедствие от РДПБЗН – Габрово чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване.

Разпореждането е в писмена форма. Допуска се да се извърши устно, но се потвърждава в писмена форма в първия работен ден, следващ деня на издаването му.

В разпореждането се посочват обстоятелствата, наложили извършването на ранното предупреждение и оповестяване, както и действията, които трябва да предприемат оповестените лица.

Без използване на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване, щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия се оповестява съгласно реда, установен със заповедта за неговото назначаване.

Ранно предупреждение и оповестяване на населението

Оповестяването на населението се извършва чрез средствата за масова информация в т. ч. кабелни телевизионни оператори, интернет мрежи и мобилни оператори.

Данни за силата и епицентъра на земетресението се предоставят въз основа на информация, предоставена от Геофизически институт при БАН.

Със Заповед №1028/06.06.2025 г. на Кмета на община Габрово е назначен екип за комуникации при бедствие и е утвърдена инструкция за неговото работа. Той се свиква с разпореждане на кмета на община Габрово и изпълнява следното:

- Явява се след оповестяване (Ч+20 минути в работно време и Ч+60 минути в извънработно време);
- Осигурява публичност на информацията за настъпило кризисно събитие, оповестяването на населението за възможните опасности, мерките за защита от тях, както и предприетите действия на органите на изпълнителната власт за защитата на населението;

- Публикува на сайта на Община Габрово и разпространява издадената от кмета заповед за обявяване на бедствено положение;
- Извършва преглед на новинарските емисии с цел установяване наличие и коригиране на неточни или погрешни съобщения, свързани с изпълнение на защитните действия;
- При наличие на жертви и/или ранени се предоставя информация на роднините на жертвите (пострадалите);
- Определя се говорител. Информацията се анализира от щаба за изпълнение на общински план за защита при бедствия, изготвят се експертни доклади и се взема целесъобразно решение. Говорителят предоставя решението, както и съответните указания (разпореждания) в подходящ обем, чрез средствата за масова информация;
- Публикува и актуализира информация в сайта на Община Габрово във времеви интервали в зависимост от конкретно създалата се обстановка. Поднася истината, без интерпретации и предположения;
- Организира периодично брифинги, а след приключване на кризисното събитие провежда финален брифинг.

При възникване на бедствие са определени:

- телефонна линия за комуникация по въпросите, свързани с бедствието – 0884 000 141, с отговорник - съответния оперативен дежурен. Оперативният дежурен документира всички обаждания;
- място за прием на граждани – зала 337, с отговорник – секретарят на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Информацията, която се предоставя на населението, засегнато при земетресение, включва:

- вида на аварийната обстановка и при възможност характеристиките ѝ (характер, продължителност и възможно развитие);
- указания за евакуационни маршрути;
- информация за съдействие на органите на изпълнителната власт и аварийните екипи и спазване на техните разпореждания.

Общественият електронен средства за масово осведомяване – Българско национално радио (БНР) и Българска национална телевизия (БНТ) и операторите, разпространяващи радио- и телевизионни програми с национално покритие осигуряват възможност за предоставяне на ефир по всяко време на денонощието чрез преки включвания на отговорните институции или за излъчване на предварително подготвени емисии. БНР, БНТ и БТА разпространяват официалната информация, необходима за защитата на населението незабавно, без изменение на съдържанието и смисъла. Съобщенията се излъчват и на английски език, с цел уведомяване на чужденците, пребиваващи на територията на страната.

Предупреждение на населението чрез системата за разпространение на съобщения BG-ALERT

Предупреждение на населението чрез системата BG-ALERT се извършва от компетентни органи съгласно Наредба №8121з-413 от 29.03.2024 г. за реда за изграждане,

поддържане, развитие и използване на системата BG-ALERT за разпространение на съобщения за предупреждение на населението⁴.

При необходимост, кмета на община Габрово може да разпорежи на упълномощените служители от администрацията, изпращането на съобщение до населението на цялата или на част от територията на община Габрово.

Съобщението може да бъде изпратено при опасност от възникване на бедствие, при вече настъпило бедствие или при отминало бедствие и съдържа информация за вида на опасността, обхвата на разпространение и препоръка за действие, при необходимост.

5.5 Определяне на НАВР

НАВР се прилагат за идентифициране и спасяване на затрупани хора, ограничаване, намаляване и предотвратяване на пожари, наводнения, обгазявания и излъчвания с вредни последици за човешкото здраве, качеството на живот, имуществото и околната среда при аварийна обстановка.

Стъпките за избор на действия, включват:

- анализиране на ситуацията;
- избор на защитни действия;
- определяне на предупреждението за населението, определяне на план за действие.

За извършване на анализ на ситуацията е изключително важно в Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия непрекъснато да постъпва информация от всички части на ЕСС, имащи отношение към бедствието. Щабът определя от каква информация има нужда, периодичността на постъпването ѝ, както и отговорник по нейното събиране и обобщаване.

При вземане на решение за провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи ръководителя на щаба се основава на оценка на обстановката и изясняване на информация за:

- маршрутите за придвижване до зоната на поражение, състоянието на пътищата и пътните съоръжения;
- степента и характера на разрушенията;
- сградите с масово пребиваване на хора и тези, в които незабавно трябва да се проведат издирвателни и спасителни работи, поради невъзможността да бъдат укрепени;
- наличието на живи хора под разрушенията;
- огнищата на пожари;
- степента на разрушение на елементите от комунално-енергийните мрежи (КЕМ) и вторичните поражения, които са предизвикани от земетресението;
- състоянието на хидротехнически съоръжения, посочени в КИ;
- състоянието на склада за пестициди на територията на общината;

⁴ Издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 31 от 9.04.2024 г.

- наличие на замърсяване с радиоактивни източници, ПОВ, причинители на биологично заразяване;
- наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности;
- състоянието на мостови съоръжения посочени в КИ;
- състоянието на ВиК съоръжения посочени в КИ;
- участъците с активизирани свлачища и срутища;
- състоянието на Ж.П. мрежа, Ж.П. тунели, гара и автогара;
- състоянието на детските и социални заведения за пребиваване на хора с психични увреждания, възрастни, деца лишени от родителски грижи;
- състоянието на епидемиологичната обстановка;
- състоянието на сградите с места за настаняване съгласно утвърдения Разчет за евакуация и разсредоточаване на община Габрово (Приложение №2);
- сградите, застрашени от разрушаване, които не подлежат на укрепване;
- възможността за използване на различните видове средства за комуникация;
- местата, удобни за развърщане на пунктове за управление;
- възможността за използване на механизирани средства;
- състоянието на обекти, които могат да предизвикат екологично замърсяване на околната среда;
- състоянието на други обекти от критичната инфраструктура и стратегически обекти.

Защитните мерки и СНАВР се съобразяват и с:

- маршрути за придвижване до зоната на поражение;
- места за устройване на проходи (при необходимост);
- местата, удобни за развърщане на временни пунктове за събиране на пострадали (ВПСП);
- пунктовете за раздаване на храна, вода, медикаменти и други;
- подходящи места за развърщане на полеви болници;
- подходящи места за съхранение на загиналите;
- удобните места за развърщане на пропускателни пунктове от и към зоната на поражение;
- площадки за вертолети (при необходимост от въвеждане).

Изпълнението на СНАВР се преустановява, когато не е обосновано по-нататъшното им прилагане с отчитане на:

- оцелелите, пострадалите или загиналите са изведени;
- при по-нататъшни действия съществува реална опасност за нанасяне на по-големи щети;
- при по-нататъшни действия съществува реална опасност за живота на участниците в операциите.

Основните видове неотложни мерки, които трябва да бъдат приложени незабавно след възникването на земетресения, са:

- изключване на електрозахранването и водоснабдяването и поетапно възстановяване на комунално-енергийните системи за нуждите на спасителните и възстановителни работи;
- оказване на помощ и взаимопомощ на оцелели и леко пострадали граждани и основните части на Единната спасителна система;
- своевременно изваждане на затрупани хора;
- оказване на първа медицинска помощ;
- организиране на временното извеждане от разрушени и опасни обекти;
- потушаване на локални пожари;
- осигуряване на транспортиране до медицински център за хора с нужда от хемодиализа или друг вид медицинска грижа, чието отсъствие в рамките на кратък период от време може да застраши сериозно здравето и живота им;
- настаняване и изхранване на останалото без подслон население;
- осигуряване на достъп на механизирани средства и техника до поразените райони;
- извършване на неотложни укрепителни работи в полуразрушени сгради и съоръжения;
- извършване на НАВР във водностопански обекти съгласно аварийните планове;
- предприемане на превантивни мерки за недопускане на вторични вредни последствия.

При активиране на плана се приоритизират действия, осигуряващи устойчива работа на обекти и пътна инфраструктура, включително:

- функциониране на органите на изпълнителната власт;
- функциониране на елементите от единната спасителна система;
- функциониране на транспорта и осигуряване на ефективна логистика на територията на общината за нуждите на СНАВР.

5.6 Изпълнение на НАВР

„Земетресение“ е извънредно събитие, поради чиито последици е необходимо предприемане на оперативни действия за ограничаване на спасяване на човешки животи и намаляване на риска или на неблагоприятните последици върху здравето и безопасността на човека, качеството му на живот и имуществото, както и върху околната среда, който риск се създава от материално увреждане на жилищни и обществени сгради и конструкции на техническата инфраструктура, ландшафти и водни обекти и/или настъпване на съпътстващи рискове и дейности в резултат на подобно увреждане, вкл. пожари, наводнения, обгазявания, радиоактивно замърсяване и др. Това включва и ситуации, при които се изисква предприемане на оперативни действия за ограничаване на въздействията при осъзната опасност.

5.6.1 Защита и активиране на екипите от ЕСС

При обявяване на бедствено положение в резултат на силно земетресение екипите на ЕСС, вкл. РДПБЗН - Габрово ОД на МВР и останалите структури извършват оценка на евентуални поражения, нанесени от земетресението по техните съоръжения и екипировка и привеждат в готовност екипите си.

При работа в районите на поражение екипите от ЕСС, извършващи неотложни аварийно-възстановителни работи трябва да бъдат с лични предпазни средства, гарантиращи живота и здравето им.

5.6.2 Защита на населението

Дейностите по защитата на населението се изпълняват от звена, служби, сили и средства на регионалните структури на министерствата и ведомствата, съгласно чл. 20 от Закона за защита при бедствия.

При силно земетресение защитата на населението започва чрез незабавно осъществяване и оказване на помощ за:

- своевременно уведомяване на населението и даване на съответни указания ;
- откриване на затрупани под развалините хора и обозначаване на местата им;
- изваждане на оцелели и ранени хора от срутени сгради и съоръжения;
- оказване на място на първа помощ на нуждаещите се;
- извеждане на хората от районите на разрушения и насочване развърнатите временни пунктове за събиране на пострадали (ВПСП);
- при необходимост насочване на изведените хора от районите на разрушения към СЕП и в последствие към ЕЦ;
- осигуряване на транспорт до специализирани места за медицинска помощ на тежко пострадалите;
- настаняване на хората, останали без подслон в местата за настаняване;
- осигуряване на храна, вода и медикаменти на хората, настанени в местата за настаняване;
- осигуряване на храна, вода и медикаменти на хората, останали в домовете си в случаите, в които те са определени като безопасни за обитаване;
- осигуряване на транспорт до специализирани места за медицинска помощ на хора, нуждаещи се от специални и спешни медицински грижи, вкл. хемодиализа и др.

Съгласно чл. 65, ал. 2, т. 8 от Закона за защита при бедствия кметът на община Габрово организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица. В района на бедствието и при отделни локални случаи временно извеждане на лица от мястото на намета може да бъде наредено и от ръководителя на място – представители на РСПБЗН, РУ „Полиция“ и длъжностни лица с делегирани от кмета на общината правомощия за това. Случаите, в които се разпорежда временно извеждане включват наличие на вторични поразяващи фактори, вкл. полуразрушени и опасни сгради и съоръжения, пожари, опасност от наводнение, аварии по комунално-енергийни мрежи (КЕМ), обгазяване с ПОВ и др. Маршрутите за временно извеждане от местата на поражение се определят след извършване на разузнаване след утихване на трусовете, като ръководителят на място указва маршрута – далеч от високи и опасни сгради, далекопроводи, заливни зони, свлачища, срутища и други опасности.

За нуждите на НАВР и извеждане и евакуация на населението се осигуряват необходимите транспортни средства и координация за тяхното използване съгласно Приложение №2.

Оказване на първа помощ се извършва от екипите на ЦСМП Габрово, МБАЛ „Д-р Тота Венкова“, както и привлечени семейни лекари и медицински лица в образователните институции. Пострадалите се евакуират до лечебното заведение със специализиран или собствен транспорт. За вътрешно болнична евакуация и за консултативно-диагностична дейност се използват линейки/ леки коли. За медицинска евакуация на лежачо болни в друго лечебно заведение извън поразения район се използват транспортни средства по заявка от други лечебни заведения или общини. При необходимост от евакуация на поразени в специализирани лечебни заведения се планира използване на авиотранспорт.

Общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия във взаимодействие с административните и стопанските ръководители на ведомства, дружества и фирми на база предварително създадена организация и групировка от сили и средства провежда защитни и други неотложни работи на територията на общината по следата на разрушенията и създава условия за привеждане на общината за работа при условия на прекъснати или затруднени транспортни и информационни комуникации с постоянно провеждане на мероприятия за подобряване жизнената дейност в силно засегнатите райони.

Здравно-хигиенните мероприятия за населението включват:

- ограничаване пребиваването на открити места в случай на задимявания вследствие на пожари;
- осигуряване на чиста питейна вода и не използване на вода от открити водоизточници предвид възможността за замърсяване в следствие на срутища и други последици от земетресението;
- осигуряване на условия за висока лична хигиена.

Държавният здравен контрол за спазване на изискванията за защита на населението се осъществява от НЦРРЗ и РЗИ.

При провеждането на НАВР по възможност се използват планове на сградите и съоръженията или се привличат в помощ лица, които живеят или работят в тях. Разчистването на разрушенията се извършва отгоре надолу, като техниката не се въвежда върху разрушенията и с нея не се извършва директно разчистване. За спасяване на хора под затрупванията се устройват проходи (хоризонтални и вертикални). При направата на проходите трябва да се запазва максимално придобитата форма на разрушението, а където се налага разширяване или пробиване на отвори, следва да се вземат необходимите предпазни мерки за не нанасяване на пострадалите и за укрепване на конструкцията. Възможно е и устройване на вертикални шахти за достигане до затрупаните.

5.6.3 НАВР за ограничаване възникнали аварии в следствие на земетресението

Силното земетресение може да предизвика пожари и аварии в технически и технологични съоръжения и системи, в резултат на които да бъдат застрашени човешки живот и/или качеството на живот и материални активи. За целта се предприемат обследвания и мерки за ограничаване на последствията и осигуряване на:

- неустойчиви или горящи сгради и съоръжения;
- поразени инфраструктури за водоснабдяване и газоснабдяване с потенциал за предизвикване на наводнения или обгазяване;

- поразена канализационна инфраструктура с потенциал за замърсяване и последващи епидемиологични взривове;
- нарушено състояние на водоизточници за питейна вода, вкл. поради опасност от смесване на канализационна и питейна вода;
- отстраняване на аварии по комунално-енергийните мрежи;
- прокарване на проходи в развалините и затрупванията;
- разчистване на пътищата и улиците;
- укрепване или събаряне на повредени и застрашени от срутване сгради и съоръжения.

5.6.4 НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура

За ограничаване и настъпили или потенциални в следствие на земетресението разрушения и щети по обекти на критичната инфраструктура се предприемат:

- разузнаване и обследване на обектите с приоритет на тези, чието разрушение може да предизвика загуба на човешки живот или трайно нарушаване в осигуряването с питейна вода, електроенергия, газоснабдяване, топлоподаване;
- незабавно се извършва обследване и в зависимост от резултатите от него се предприемат мерки, предвидени в Аварийния план на язовир „Христо Смирненски“ и аварийните планове на останалите язовири на територията на общината⁵;
- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната инфраструктура, вкл. приоритетно за тези, с изключително висока и висока оценка на риска: „Топлофикация“ ЕАД, ПС за питейни води, Магистрален водопровод – от язовир „Христо Смирненски“ до ПСПВ, Водопровод главен клон I – висока зона, речното корито на р. Янтра, речното корито на р. Паничарка, ЖП мостове, ЖП тунели по линия Габрово – Царево ливада, Подстанции „Балкан“, „Габрово“ и „Синкевица“, Хлебозавод Габрово ООД;
- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната инфраструктура с по-ниско ниво на риска, за които земетресението е посочено като основен показател при оценката на уязвимост, общо 65 обекта от Списъка с обекти от критичната инфраструктура на община Габрово.

5.6.5 Защита на селскостопанските животни

При необходимост се провеждат спасителни и защитни мерки при разрушения на животновъдни обекти, при които е настъпила смърт или има наранени животни, както и за извеждане на селскостопански животни от сгради с нарушена устойчивост. В зависимост от сезона, метеорологичните условия и вида на животните оцелелите се установяват на открито със съответните заграждения или се търсят начини за настаняването им в пригодни закрити помещения. Умрелите и животните, които следва да бъдат умъртвени поради наранявания, следва да бъдат превозени до съответните

⁵ Изготвени съгласно чл. 35 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 1 и 2 от Закона за водите и прилагани съгласно изискванията на Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние, обн. ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г., в сила от 31.01.2020 г., Приета с ПМС № 12 от 28.01.2020 г.

обекти за унищожаване. Дейностите се извършват съвместно със собствениците на животновъдните обекти и при съблюдаване на мерки, предвидени в действащи аварийни планове за съответните обекти.

Съответният контрол за спазване на изискванията за се осъществява от ОД на БАБХ.

5.6.6 Индивидуални средства за защита

При установяване на високи нива на запрашеност вследствие на срутвания или задимяване вследствие на възникнали пожари, за населението се препоръчва използването на маски, които да отговарят на БДС EN 149:2001+A1:2009. Този стандарт класифицира защитното средство в три групи, в зависимост от способността им да сепарират праховите замърсявания от вдишания въздух: FFP1 до 80%; FFP2 до 94%; FFP3 до 99%. Респираторите осигуряват защита от прах и аерозоли до 0,5 микрона.

Раздаването на ИСЗ на населението се извършва съгласно общинския план за защита при бедствия.

Екипите, участващи в спасителни, защитни и ликвидационни работи и доброволците се осигуряват от работодателя с полагащите им се противогази, респиратори, защитни облекла, защитни чорапи и ръкавици. Използването на индивидуални защитни средства от членовете на аварийните екипи се извършва съгласно приложимата нормативна уредба.

Населението от 49996 човека (съгласно данните на НСИ към 2023 г.) е осигурено от Община Габрово с 66% индивидуални средства за защита (противогази), които се съхраняват в складова база на Община Габрово. Общината извършва пълна логистична подкрепа по осигуряване на населението с ИСЗ – граждански противогаз, детски противогаз, респиратор и др.

5.7 Изпълнение на дейности по възстановяване

5.7.1 Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони

Непосредствено след изпълнение на спешната фаза на НАВР се организират дейностите по първоначално осигуряване на засегнатото население с места за настаняване, храна, облекло и принадлежности от първа необходимост. Използват се определените в Приложение №2 места за настаняване, а при изчерпване на техния капацитет се организират палаткови лагери на определените за това места (стадиони и др.) и се изготвят заявки за доставка на фургони.

Организира се снабдяването с необходимия фонд от храна, медицински медикаменти, лекарствени продукти, облекло, обувки и други стоки от първа необходимост. Организира се изхранването на населението в населените места, засегнати от бедствието, в местата за настаняване, в заведения за обществено хранене. През зимния сезон се осигуряват отоплителни материали и уреди за отопление.

Организира се изнасяне и извличане на затрупани хранителни и нехранителни стоки за целите на осигуряване на населението в условия на бедствие.

Осигурява се продоволствие на личния състав на силите, определени за извършване на ЧНАВР.

Оценка на необходимо /недостигащо оборудване за настаняване на изведени и евакуирани хора, както и необходимите стоки от първа необходимост се извършва от комисии, назначени от кмета на общината, като техния брой и обхват на дейност се определя в съответствие с обхвата на пораженията. Оценка се основават на броя на засегнатото население и на данните, определени в разчети за нужди от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти на човек (Приложение №3)

Редът за извършване на спешни доставки след утихване на трусовете се определя в зависимост от степента на пораженията, климатичните условия и оценката на нуждите от храна, дрехи, лекарства и други стоки от първа необходимост.

Въз основа на направените от комисии оценки за нуждите на пострадалото население се изготвят заявки за външно подпомагане на общината с приоритетно заявяване на стоки от първа необходимост. Заявките се изпращат до Областния Щаб за ЗБ. Получените помощи се съхраняват временно в незасегнати сгради общинска собственост, а за бързо развалящи се продукти се използват хладилни камери на търговски обекти, месо и млекопреработвателни предприятия. Създава се организация за раздаване и получаване от населението на стоки от първа необходимост.

Организира се помощ за извеждане и грижи за хора, нуждаещи се от специална помощ (деца и хора в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат), както и хора, нуждаещи се от незабавно или в краткосрочен план извършване на медицински процедури (хемодиализа и др.).

5.7.2 Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост

Разчистването и осигуряването на проходимост се извършва чрез наличната общинска техника и техника на юридически лица, с които общината има сключени договори за подпомагане на спасителни и възстановителни дейности при бедствия и аварии.

Приоритетно се осигурява проходимост на пътища, осигуряващи свързаност на поразените райони с болници и медицински центрове, на пътища I и II клас, осигуряващи свързаност с други общини за гарантиране доставки на стоки от първа необходимост, на пътища, които осигуряват единствен достъп до засегнати населени места, на пътища до обекти от КИ, вкл. язовир „Христо Смирненски“, водоизточници и пречиствателни станции за питейна вода, подстанции от енергийната система и др.

5.7.3 Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги

Дейностите по възстановяване се извършват въз основа на степенуване по важност на местата и обектите. Приоритизирането се извършва от Общинския щаб с участието на главния архитект на общината и от общински експерти в областта на териториалното и селищно устройство, екология, здравеопазване и образование:

- единствени пътища и съоръжения към тях;
- обекти, определящи жизненоважни дейности на общината и осигуряващи стоки от първа необходимост;

- комунално-енергийни мрежи;
- обекти на здравеопазването и образованието;
- жилищни и стопански сгради.

Неотложните възстановителни работи се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им. Със заповед на кмета на общината се назначават комисии за оглед на пораженията, които изготвят протоколи. Въз основа на тях, кметът на общината, в 14-дневен срок от възникване на бедствието до Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС и до Областния управител на област Габрово се изпращат информационни форми за всеки отделен обект с искане за предоставяне на средства за извършване на неотложни възстановителни работи. В три месечен срок от изпращане на информационните форми в комисията се внасят исканията за финансиране.

Процедурите се извършват в съответствие с изискванията и сроковете на Правилника за организацията и дейността на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

На гражданите се предоставя информация за възможностите и условията за предоставяне на възстановителна помощ на обекти, (жилища) засегнати от бедствие. Право на възстановителна помощ за обекти, засегнати от бедствие, имат собствениците на законно построени и единствени жилища или лицата, които имат учредено вещно право на ползване на тези жилища.

5.7.4 Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие

След приключване на НАВР за извеждане на всички хора от района на бедствието и при осигурен ресурс за ограничаване на възникнали аварии, щети по обекти на критична инфраструктура, се изпълняват действия по изнасяне и опазване на ценни материални активи от публичните институции, вкл. активи, свързани с управленски дейности, културни материални ценности и др.

Екипите на МВР и доброволните формирования осигуряват охрана и защита на публичната и частна собственост от мародери за времето до възстановяване на възможностите за осигуряване на защитен достъп до съответните обекти и/или връщането на техните обитатели.

Кметът на общината, в рамките на компетентностите си, осъществява връзка и координация с органите на МВР и други институции по въпросите на обществения ред и спазването на законността на територията на община Габрово.

След приключване на НАВР съответните екипи осигуряват изпълнението на следните мерки:

- организиране на пропускателни пунктове в района на поражение и по пътищата, водещи към него;
- установяване самоличността на загиналите;
- отцепване на увредени и опасни сгради и съоръжения;
- осигуряване на охраната на магазини, складове, жилища в поразения район;

- усилване охраната на обществени сгради и обекти от НС и такива, съхраняващи документи от особена важност;
- предотвратяване паника сред населението и възстановяване на обществения ред;
- осигуряване безпрепятствен достъп и ползване на пунктовете за зареждане с гориво (бензиностанции, газ и метан станции и др.);
- извършване на адресната регистрация на евакуираното население;
- осигуряване на надзор за изпълнение на мероприятия, свързани с изхранването, разпределянето на лекарства и стоки от първа необходимост;
- осигуряване на ред и безопасност при евакуация на населението и материалните ценности в района на бедствието.

6 Организация и разпределение на отговорностите

Община Габрово планира и провежда при необходимост мерки за защита на населението при силно земетресение с критични последствия във взаимодействие с органите на ЕСС като:

- поддържа в актуалност специализирания план за защита при бедствия, част "Земетресение" и провежда планови обучения и тренировки;
- поддържа непрекъснато дежурство в общината;
- организира своевременно прогнозиране условията за провеждане на НАВР чрез осигуряване на информация за метеорологичната обстановка чрез своите технически средства;
- своевременно информира населението;
- провежда и изпълнява неотложни мерки за намаляване на последиците от разрушаването на сгради и съоръжения, вкл. такива от КИ;
- осигурява подготовка и привеждане в готовност за участието на органите за управление и силите и средствата при провеждане на спасителни операции на територията на общината;
- координира работата на юридическите и физически лица при провеждане на спешни неотложни аварийно-спасителни работи;
- осигурява взаимодействие и координация с екипите на ЕСС.

Дейностите по защитата при настъпило силно земетресение и отговорните структури за изпълнението им:

Функции/задачи	Отговорни структури
Оповестяване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия	РСПБЗН - Габрово
<i>Неотложни мерки за намаляване на въздействието:</i>	
спиране на електроподаването, водоснабдяването и газоподаването	Енерго ПРО РОЦ - Габрово, ВиК АД
спиране на движението по застрашени пътни участъци	ОПУ Габрово, РУ - Габрово общинска администрация
<i>Спасителни операции:</i>	
издирване и изваждане на пострадали под развалини (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности)	РСПБЗН - Габрово, РУ - Габрово, БЧК - Габрово, Доброволно формирование Габрово

Функции/задачи	Отговорни структури
гасене на пожари	РСПБЗН - Габрово, Доброволно формирование Габрово
устройство на проходи	РСПБЗН - Габрово, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ
оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения	Филиал ЦСМП – Габрово, РСПБЗН - Габрово, БЧК – Габрово
осигуряване на обществен ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	РУ - Габрово
евакуация на населението останало без подслон	БЧК – Габрово, ОА, кмет на община, кметове на кметства, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ
Разсредоточаване на културни и материални ценности	Ръководители на институции, кмет на община
<i>РХБЗ при инциденти и аварии с опасни вещества и материали вследствие на земетресение:</i>	
разузнаване, спасяване на пострадали, локализиране на разливи, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на аварии	РСПБЗН - Габрово, РЗИ, РИОСВ Велико Търново, Филиал ЦСМП – Габрово
извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване	РСПБЗН - Габрово, РЗИ
Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести:	РСПБЗН - Габрово, РЗИ, ОДБХ
изолиране на района на епидемията/пандемията;	РУ - Габрово
вземане и анализ на проби	РЗИ, ОДБХ
локализиране и ликвидиране на заразите	РЗИ, ОДБХ, РСПБЗН - Габрово
предупреждение	НИМХ, МОСВ, БДЗБР, РСПБЗН - Габрово

Функции/задачи на общински структури	Отговорни структури
Получаване, обработка и предоставяне към компетентните нива на управление информацията за възникнала опасност вследствие на земетресение	Оперативен дежурен по община, Кмет, Секретар на щаба за изпълнение на плана за ЗБ (Щаба), ОЦ при РБПБЗН, ОД на МВР, Областен управител
Въвеждане процедура по изпълнение плана за защита при бедствия, част Земетресение	Кмет, Секретар на Щаба
Неотложни мерки за намаляване на въздействието на територията на община Габрово вследствие силно земетресение	РСПБЗН, РУ на МВР, Кмет, зам. кметове, Секретар на Щаба, кметове на кметства
Взаимодействие с органите на РДПБЗН, ОД на МВР, РЗИ, РИОСВ и други	Ръководители и представители на ведомствата, част от които са членове на Щаба
Прилагане при необходимост на мерките за защита на населението	РСПБЗН, РУ на МВР, МЗ, РЗИ, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения
Прилагане на своевременни мерки по възстановяване инфраструктура и основни публични услуги на територията на общината	РСПБЗН, РУ на МВР, Областен управител, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения, РИОСВ, дружества за КЕМ и други

Разпределение на задълженията на отговорни органи и лица за изпълнение на предвидените мерки

Кметът и Председател на СНРБ и Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- координира и контролира подготовката за реакция при силно земетресение, извършвана от общинската администрация, териториалните звена на централната и специализираните администрации на територията на общината, юридическите и физическите лица в общината;
- организира и отговаря за обучението на общинската администрация за начините на поведение и действие при активиране на общинския план за защита при възникване на последствия от силно земетресение;
- ръководи цялостната дейност по овладяване на ситуацията;
- издава заповеди за всички, произтичащи от закона, потребности по защитата на населението и инфраструктурата;
- взема решения след направен анализ и изводи за обстановката;
- при активиране на Плана за защита със заповед определя ръководител на операциите;
- при необходимост може да поиска координация от областен управител и поддържа връзка с него;
- може да обяви бедствено положение на територията на общината или на част от нея.

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомага изцяло Председателя на Щаба при организацията и ръководството по защитата и подготвя предложения за взимане на решения;
- извършва обмен на информация с Оперативния център на РДПБЗН;
- привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им, след съгласуване с Председателя на Щаба;
- при необходимост от включване в дейностите по защитата екипите на създадените доброволни формирания, създава необходимата организация и ръководство;
- организира и контролира извършване на възстановителни работи, свързани с мероприятия за възстановяване на инфраструктурата и публичните услуги на територията на общината;
- изпълнява и други задачи, възложени му от Председателя.

Ръководителят на операцията при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи:

- организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- може да забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- може да нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- може да разпреди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- може да поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;

- може да създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- може да раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Членовете на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомагат изцяло работата на Секретаря, изпълнявайки дадените разпореждания от Кмета;
- събират, обработват и предават информация на Секретаря на щаб;
- подготвят проекто-предложения за вземане на решения от Председателя съгласувано и съвместно със Секретаря на Щаба;
- поемат денонощно дежурство за времето на изпълнение на разпореждането;
- изпълняват разузнавателни мероприятия по изясняване обстановката, степента и мащаба на бедствието;
- в зависимост от обстановката изпълняват и други допълнителни дейности за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията, възложени от Председателя и Секретаря на щаб;
- вземат активно участие при провеждане на съвместни дейности органите на РДПБЗН, РУ, ЦСМП и БЧК, като поддържат постоянна връзка и обмен на информация с ръководството на Щаба.

Доброволни формирования

На територията на община Габрово има 1 регистрирано доброволно формирование⁶, съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за защита при бедствия - ДФ „Янтра“, с численост 25 доброволци⁷.

- подпомагат изцяло работата на Общинския щаб, Ръководителя на място и другите съставни части на Единната спасителна система;
- участват при почистване на територии в населените места;
- подпомагат логистиката при провеждане на дейности по защита на населението.

Общински или частни охранителни фирми, с които има сключен договор (напр. СОТ), изпълняват задачи, заложи в плана за защита при бедствия, съобразно специфичните си функционални задължения, действащото законодателство и съгласувано с органите на РУ Габрово и след получено разпореждане от Щаба, като поемат организацията по отцепване, сигнализация и охрана, подпомагайки органите на Полицията по осигуряване обществения ред, в това число провеждат мероприятия по недопускане, ограничаване и предотвратяване разпространяване на слухове, опити за създаване на безредици и други противообществени прояви и престъпления.

⁶ Доброволно формирование „Янтра“, създадено с Решение №245/ 15.11.2021 г. на Общински съвет - Габрово

⁷ Съгласно данни към 13.06.2025 г.

Общински или частни транспортни фирми, с които има сключен договор

- осигуряват транспорт за провеждане на логистиката от страна на общината по извеждане и евакуация на населението от районите на поражение;
- осигуряват транспорт за доставка и разпределение на стоки и материали от първа необходимост за нуждите на населението;
- техниката, привлечена за участие в СНАВР се явява със заредени с ГСМ резервоари, които им осигуряват възможност за работа за най-малко едно денонощие; в хода на СНАВР зареждането става за сметка на собствениците, които след приключване на работа, изпращат в общината всички разходни документи за възстановяване на направените разходи (чрез възстановяване на средства от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС);
- поддържат непрекъсната връзка с Общинския щаб и предоставят сведения за хода на транспортното осигуряване.

Задължения на Ръководителите на основните съставни части на ЕСС

Директорът на РСПБЗН - Габрово непосредствено управлява включените сили и средства при земетресение. Осигурява представител за участие в работата на Щаба, на база оценка на обстановката предлага решение. Чрез своите екипи и дежурни сили и средства:

- направи на проходи в развалините от затрупванията, разчистването на пътищата и улиците с участие на инженерната техника на фирмите за строително-ремонтни работи в засегнатата община;
- укрепване или събарянето на повредени и застрашени от срутване конструкции и сгради с участие на инженерната техника на фирмите за строително-ремонтни работи в засегнатата община;
- ограничаването и гасенето на възникнали пожари с участието на противопожарните групи в обектите;
- осигуряване на фургони (палатки) за настаняване на останали без подслон граждани, необходимите количества одеяла, храна, лекарства и медикаменти съвместно с органите на ОС на БЧК.

Началникът на РУ на МВР - Габрово участва в работата на Щаба, като подпомага Кмета при оценка на обстановката и вземане на решение, привеждайки в готовност силите и средствата на дирекцията относно:

- осигуряване на обществения ред в населените места;
- непрекъснато събиране и предаване на достоверна информация за обстановката на територията на общината;
- разпореждане за отцепване на определени райони с цел осигуряване работата на спасителните екипи и създаване на постове за охрана;
- определяне маршрути за движение или обходни такива при необходимост;
- организиране охраната на обществения ред и прилагане мерки за недопускане извършване на престъпления, разпространение на слухове, масови безредици и други нарушения на обществения ред на територията на населените места в общината.

Директорът на Филиал на "Център за спешна медицинска помощ" - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ. Със своите екипи предоставя спешната медицинска помощ на населението и при необходимост на екипите, участващи при овладяване на ситуацията.

Директорът на областния съвет на БЧК - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия. При получаване на сигнал за радиоактивно замърсяване или разпореждане и привеждане в готовност на екипи, оповестява ръководния състав и членовете на Оперативния щаб на БЧК - Габрово. Привлича доброволци за включване в мероприятията.

Директорът на РЗИ - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Въвежда в действие санитарно-хигиенните мероприятия, осигурявайки взаимодействие с МЗ. Организира и ръководи силите и средствата за оказване на медицинска помощ, евакуация и лечение на пострадалите.

Директорът на ОПУ Габрово/ Районна пътна служба - Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Организира отстраняването на повреди по пътища и пътни съоръжения от пътната мрежа на територията на общината, съвместно с фирмите за строително-ремонтни работи в засегнатата община.

Задълженията на кметовете на кметства и кметски наместници включват изпълнение на всички разпоредени от Кмета на общината мероприятия. В хода на провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) в рамките на кметството и при въведен в действие План за защита при земетресение, отговорността им включва:

- поддържат постоянна връзка с Щаба за готовността или за хода на провежданите СНАВР;
- подпомагат организацията на взаимодействие със силите и средствата на ЕСС, привлечените дружества и доброволци при провеждане на ликвидиране на последиците на територията на кметството;
- по искане на Ръководителя на операцията подпомагат чрез предоставяне допълнителни сили и средства за справяне със ситуацията чрез предоставяне на техника от местни земеделски кооперации или фирми за обезопасяване на опасни сгради и съоръжения;

Задълженията на юридическите лица включват:

- да подготвят функционални планове (аварийни или за защита при бедствия), които да бъдат усвоени от работещи и служители, поддържат готови екипи за реагиране, като ги използват незабавно при възникване на бедствия, действайки съвместно с екипите на ЕСС;
- по искане на Ръководителя на операции предоставят необходимата информация за рисковите вещества, съхранявани в обектите, предоставят допълнително екипи и техника за спасителни работи от включените в планове за защита, като при това помощта да се представя чрез оперативните центрове на РДПБЗН. Организируют защитата на намиращите се на тяхна територия граждани.

Основните задължения на всяко физическо лице са да:

- понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
- помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
- информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние да предостави необходимата помощ лично;
- окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или ръководителя на операциите;
- допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
- предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;
- допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;
- не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;
- вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;
- допуска оправомощените длъжностни лица за извършване на съответните оценки и анкети, необходими във връзка с предоставянето на помощи.

7 Ръководство и координация

Общото ръководство на НАВР при възникване на земетресение се организира от кмета на община Габрово и създаден с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и определен Ръководител на операцията. Изпълнението на задачите ще се извършва от членовете на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия в определеното място на работа на ОбСНРБ – кабинета на Кмета, кабинета на Секретаря, приемна зала или зала №337, намиращи се в сградата на Община Габрово.

Взаимодействието и координацията между съставните части на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Чрез ОЦ се организират и изпълняват дейностите за:

- своевременно уведомяване органите на изпълнителната власт;

- приемане и оценка на постъпилата информация, която се записва и архивира;
- уведомяване съответните съставни части на ЕСС и координиране по - нататъшната им дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
- поддържане на връзка с ръководителя на операцията;
- получаване от ръководителя на операцията информация за мащаба на бедствието,
- проведените дейности по защита, необходимите сили и средства, анализира информацията и я предоставя в щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и на НОЦ на ГДПБЗН;
- организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на операцията, кмета на общината или областния управител;
- във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

Непосредственото ръководство на силите за реагиране на територията на общината при земетресение се осъществява от ръководител на операцията, определен със заповед на кмета на общината.

Преустановяване на работата в пострадалите райони и обекти става по решение на ръководителя на щаба (кмета) или ръководителя на операцията. Ръководителят на щаба определя реда за снабдяване на населението от общината с хранителни продукти, лекарства и стоки от първа необходимост.

Ръководителят на операцията координира действията между частите на Единната спасителна система при провеждането на спасителни дейности.

При необходимост ръководителят на операцията сформира щаб с представители на участващите екипи от ЕСС.

На база постъпилата информация от оперативния дежурен в НОЦ на ГДПБЗН – МВР и данните от ОД в ОЦ се привеждат в готовност Общинския щаб и специализираните звена на ЕСС. Уточняват се редът за изнасяне, разполагане в засегнатия от земетресението район, подходи към огнищата на поражение, режим на работа и видовете осигурявания.

Оперативните дежурни в ОДЦ/ОДЧ на основните структурни звена на МВР привеждат в готовност полицейските патрули и екипите на ПБЗН за изпълнение на задачи по защита и информиране на населението. Оперативните дежурни в ОДМВР и РДПБЗН- Габрово предават информацията на полицейските патрули и екипите за ПБЗН, които чрез високо говорещи устройства от сигналните уредби започват уведомяване на населението, относно епицентъра и магнитута; дават указания за действие и организирано насочване към безопасни райони.

При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява:

- съставните части на министерства и ведомства, търговски дружества и еднолични търговци, ЮЛ с нестопанска цел предоставят помощ след издаване на заповед от областния управител;
- на база предварително утвърдени планове за взаимодействие на областно и общинско ниво с наличните териториални единици и доброволни формирования.

Управлението, организацията и ресурсното осигуряване на здравната помощ при земетресение се осъществяват от директора на РЗИ - Габрово, лечебните и здравните заведения на територията на община Габрово. При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява и с министъра на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор, директора на НЦРРЗ. Те провеждат дейността по медицинското осигуряване в тясно взаимодействие с органите на централната и местната власт, с Министерството на вътрешните работи, с неправителствени организации и с Българския Червен кръст.

За осъществяване на медицинското осигуряване при бедствия към директора на регионалната здравна инспекция се създава съвет за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи. Директорът на регионалната здравна инспекция е председател на съвета.

Съветът включва един представител на регионалната здравна инспекция, директорите на лечебните заведения за болнична помощ, на центъра за спешна медицинска помощ и представители на областната администрация и на общините в съответния регион.

Директорът на РЗИ разработва регионален план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, в който:

- предвижда необходимите условия за медицинска сортировка, първична обработка, лечение, рехабилитация и медицинска експертиза на пострадалите;
- формира и подготвя органи за управление и екипи за медицинска помощ;
- осигурява защитата на стационарно болните и медицинския персонал от външни фактори;
- организира и осъществява противоепидемични и хигиенни дейности и санитарен контрол в засегнатата територия;
- формира запаси за ресурсно осигуряване на медицинските дейности;
- организира продължаващото обучение на медицинските специалисти и населението по оказване на медицинска помощ при радиоактивно замърсяване.

Връзка с други планове

Планът за защита при земетресение на община Габрово е обвързан в отделните си части с предвижданията и мерките в следните планови документи:

- Областен план за защита при бедствия Габрово;
- Регионалният план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ - Габрово;
- Вътрешен аварийен план на предприятия с високо рисков потенциал – „Максам Се България“ ЕАД (с. Чарково);
- Планове за защита при бедствия на ведомства, управляващи критична инфраструктура или инфраструктура от съществено значение за територията на общината и нейното население;
- Планове на структурите в сферите на образование, здравеопазване и социални услуги – детски градини, училища, институции, предоставящи социални услуги.

8 Събиране и обмен на информация за бедствието

Набирането и обработката на информация започва от момента на затихване на силния земен трясък. Информация за размера на бедствието, нанесените щети, засегнати граждани и инфраструктура и НАВР се събира от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Оперативният дежурен подготвя обобщена информация на определен часови диапазон, която предава на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

В действията по подаване и обмен на информация са отговорни оперативен дежурен по община, кметове на населени места, членове на щаба, включените дружества за изпълнение на СНАВР и институции и ведомства, привлечени за овладяване на ситуацията. Анализирането ѝ се извършва от Щаба, след което определен със заповед на кмета член на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ подготвя прессъобщения, които е предоставят на местните и централни медии и официалните интернет страници на общината и ОД на МВР.

9 Комуникации

Наличните средства и възможности за комуникация в общината са Система за ранно предупреждение и оповестяване и изграждане на конференции, Система за предаване на данни на ведомствата и държавната администрация, ТЕТРА система, директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радиовръзки и интернет.

Решение за начина и конкретните средства се взема на база възможностите при възникване на бедствието. За да се осигури достъп на длъжностните лица до данните на други служби, структури и представители включени в плана се поддържа списък с начините за свързване с тях.

За осигуряване на аварийна свързаност в структурите на МВР е предвидено използване на ТЕТРА система, която да осигури комуникация при бедствия и извънредни ситуации.

Комуникацията се осъществява между ръководителите на РСПБЗН - Габрово, РУ на МВР - Габрово, Филиал на ЦСМП – Габрово, МБАЛ - Габрово, РЗИ - Габрово, Областния съвет на БЧК - Габрово, РИОСВ - Габрово, ръководителя на операцията и взаимодействащите публични и частни дружества, ведомства и кметове на кметства и кметски наместници. Длъжностното лице, координиращо комуникациите по време на обявеното бедствено положение е Секретаря на щаба.

Схемата за оповестяване е съгласно Приложение №4 от настоящия план.

10 Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на общината. Финансовото осигуряване при изпълнение на мероприятията по защита е от общинския и републиканския бюджет. Материално-техническото осигуряване се извършва от общината, нейни дружества и предприятия и дружествата по предварителни споразумения.

Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за финансиране на: непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система; неотложни възстановителни работи; възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3 от ЗЗБ; обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника; обезщетяване на органите на държавната власт, на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите, които са предоставили при поискване от органите за пожарна безопасност и защита на населението собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства, при бедствия, пожари и извънредни ситуации.

Транспортно осигуряване, свързано с транспортиране на материални средства, необходими за осигуряване на мероприятията за защитата, осигуряване населението с продоволствие се осъществява с транспорт, заложен в ПЗБ и от съответните служби и ведомства от състава на ЕСС.

Предоставянето на медицинска помощ се осъществява съгласно Регионалния план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ - Габрово.

При невъзможност общината да се справи със собствен капацитет, може да се поиска помощ от Областния управител на област Габрово.

Установяване на пораженията по инфраструктурата и околната среда, за които се изискват разходи, ще се извършва от междуведомствена комисия, с включени представители от общината и териториални структури на РЗИ, РИОСВ и т.н.

11 Отговорни органи и връзки

Отговорни органи:

- Общински съвет за намаляване на риска от бедствия;
- Областен съвет за намаляване риска от бедствия;
- Съвет за намаляване на риска от бедствия към МС на РБ;
- Всички институции, част от ЕСС.

Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9 ал. 2 от Закона за защита при бедствия и при спазване на изискванията на издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия“.

Отговорен за разработване на плана е Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, на основание чл. 9, ал. 10 от ЗЗБ.

Съставът на съвета се определя със заповед на кмета на общината. Изискващата се информация за съставяне на плана е предоставена от всички териториални звена на администрацията на изпълнителната власт.

Мероприятията за изпълнение на спасителни и аварийни дейности при земетресение се осъществяват от екипите на ЕСС и Общинска администрация Габрово.

12 Приложения

- Приложение №1 Списък с обекти и съоръжения на критичната инфраструктура на територията на община Габрово
- Приложение №2 Разчет за евакуация и разсредоточаване в община Габрово
- Приложение №3 Разчети за нужди от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти на човек
- Приложение №4 Схема за оповестяване
- Приложение №5 Разчет на допълнителните сили от ЕСС участващи в изпълнението на НАВР при възникване на земетресение
- Приложение №6 Схема на комуникационното осигуряване при НАВР
- Приложение №7 Таблица за изграждане на преки връзки при НАВР
- Приложение №8 Макросеизмична скала на сеизмичните интензивности (Медведев-Шпонхоер-Карник – 1964 г.)
- Приложение №9 Европейска макросеизмична скала (EMS98)
- Приложение №11 Указания за провеждане на неотложни работи на язовирен район “Христо Смирненски” при силно земетресение
- Приложение №12 Разчет на автоцистерните, които могат да се използват за водоснабдяване в община Габрово